

[Gregersen.]

haft Ret i, men det sørgelige og triste, er blot, at Regeringen, naar den skulde vælge, hvilket af Kravene den skulde imødekomme, enten Kravet om Nedbringelse i Statsudgifterne eller om Forhøjelse, altid — og det gælder *alle* Regeringer her i Landet — har brudt sig fejl om Kravet om Sparsommelighed, men været overordentlig lydhør og imødekommende med Hensyn til nye Bevillinger, nye Udgifter.

Retsforbundet har aldrig været med til at kræve ind til særlige Klasser af Befolkningen eller til Institutioner og Foreninger i de Valgkredse, vi kunde have Interesse i at staa i et særligt godt Forhold til. Vi har aldrig været paa Jagt efter Anvisninger paa Statskassen, der paa Valgdagen kunde indfries med afkrydsede Stemmesedler. Vi har tværtimod utrætteligt hævdet den Opfattelse, at Statens Udgifter burde begrænses til de egentlige Fællesopgaver, og at det moralsk set er Rov at tage fra den ene Borger og give til den anden eller tage fra den ene Gruppe af Borgere og give til den anden: at man med andre Ord ikke kan udskrive Skatter paa Bonden til Fordel for Industrien, paa Fodboldspillere for dermed at betale Krudtet til Skytteforeninger eller — for at nævne det gamle Skoleeksempel — lægge Skat paa Provsinsbeboere for at opretholde københavnske Teatre. De, der vil skyde, maa selv betale Krudtet, og de, der vil gaa i Teatret, maa selv betale Billetterne. Den Ret, som den enkelte ikke har til at tvinge andre til at yde Bidrag til Trivsel af hans Forretning eller Bidrag til hans Fritidsunderholdning, den Ret bestrider vi ogsaa man kan erhverve ved at rotte sig sammen i saa store Grupper, at man faar Magt til at tvinge andre til at betale.

Jeg kan naturligvis ikke i denne Forsamling, hvor man overvejende har den Opfattelse, at Flertallet altid har Ret, at Ret og Magt derfor er sammenfaldende, vente Tilslutning til disse Betragtninger, og det er næppe muligt at paavirke Rigsdagen til ud fra disse Synspunkter, som er Retsforbundets, at gaa i Gang med at gennemgaa Finansloven og fjerne de paagældende Udgiftsposter. Jeg vil heller ikke henstille, at man nedsætter en Kommission til at undersøge, hvilke unødvendige og uforsvarlige

Udgifter der kan spares — Kommissioner kan vi nemt faa nok af, Erfaringen siger, at de i Regelen kun sidder for at forhale en Sag, der trænger sig paa, men som man ikke har videre Mod paa at give sig i Kast med. Men jeg skulde tro, at den ansvarlige Regering under disse for Befolkningen vanskelige økonomiske Forhold ikke vil afvise en Henstilling om meget nøje at gaa Udgiftsposterne igennem. Jeg er vis paa, at selv om Ministeriets Øjne og mine ikke ser ens paa, hvad der er offentlige Anliggender, som Staten skal ofre Penge paa, og hvad ikke, saa vil dog ogsaa Ministrene ved en saadan Gennemgang kunne finde mange Udgiftsposter, der gennem Aartier har hobet sig op, og som man under disse vanskelige økonomiske Forhold gerne saa fjernet. Der er saa megen Pulterkammerrydning i denne Tid; mon ikke et kritisk Eftersyn af det Pulterkammer, der hedder Finansloven, vilde være nyttigt? Det er saa meget mere paakrævet, som der sikkert i den kommende Tid i høj Grad vil blive Brug for Penge til virkelig livsvigtige Formaal, og som Befolkningens Bæreevne, hvis Krigen skulde trække i Langdrag, ikke vil kunne udholde det samlede Tryk af gamle uvedkommende Byrder og nye, som Krigen uimodstaaelig vil paatvinge os.

Jeg vil gerne gøre et Par Bemærkninger om den nye Skolelov, og selv om disse Bemærkninger er fremkaldt af den økonomiske Tilstand, vil jeg gerne have Lov til at sige, at denne Lov med dens Opfordring til at fratage gamle Skolekredse den Skole, der igennem et halvt eller maaske helt Aarhundrede var deres Skole, har bragt en utaaelig Strid i mange Landkommuner. Det kræver Tid at vænne sig til den Tanke, at man skal fratages sin Skole og tvinges til at sende Børnene halve eller hele Mil til en ny. De Bestemmelser, der forcerer Afgørelsen, er Bestemmelserne om, hvad der inden for Lovens Rammer skal gennemføres i Løbet af henholdsvis 2 og 5 Aar. Disse Bestemmelser tvinger mange Kommuner til at tage Afgørelsen omgaaende og forhindrer en rolig Afklaring af Tingene. Det var en Snedighed at forme Loven, som om den ikke skulde være gennemført før i Løbet af en halv Snes Aar, og samtidig at putte disse Bestemmelser ind, der gjorde denne Frist illusorisk. Man burde roligt